

Ocak 2023

Küresel Ekonomi

İstihdam piyasasının güçlü görünümünü koruduğu ABD’de PMI verileri imalat ve hizmet sektörlerinde yavaşlamaya işaret ediyor.

Fed, enflasyonda kaydedilen sınırlı iyileşmenin desteğiyle Aralık ayı toplantısında faiz artırım hızını yavaşlattı. Politika faizini 50 baz puan arttırarak %4,25-4,50 aralığına yükselten Fed’in, faiz artırım sürecini 2023 yılında da sürdürmesi bekleniyor.

Euro Alanı ve İngiltere’de de merkez bankaları Aralık ayında faizleri 50’şer baz puan yukarı çekti. Böylece ECB Haziran ayında %0 düzeyinde olan politika faizini yıl sonunda %2,5’e çıkartırken, BoE de 2022 başında %0,25 olan politika faizini %3,5’e yükseltmiş oldu.

Küresel ölçekte atılan parasal sıkılaştırma adımlarının başta gelişmiş ekonomiler olmak üzere küresel ölçekte bir resesyona neden olabileceği yönündeki kaygılar canlı kalmaya devam ediyor.

Aralık ayında salgın tedbirlerinin gevşetildiği Çin’de ekonomik aktivite küresel ekonomide yaşanan yavaşlamanın da etkisiyle zayıf bir görünüm sergiliyor. İhracat hacmindeki kaybın yanı sıra iç talebin olumsuz seyri nedeniyle ithalat hacmi de baskı altında seyrediyor.

2022 yılına jeopolitik gelişmelerin etkisiyle hızlı biçimde yükselerek başlayan petrol fiyatları, talebe ilişkin soru işaretleriyle yıl ortasından itibaren düşüş eğilimi sergiledi. Böylece, Brent türü petrolün ortalama fiyatı 2022 yılında %39,8 arttı.

Türkiye Ekonomisi

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı Ekim ayında bir önceki aya göre 0,1 puan artarak %10,2, atıl işgücü oranı %20,3 oldu. Aralık ayında 2023 yılı için asgari ücret 8.507 TL’ye yükseltilirken, EYT düzenlemesinin detayları açıklandı.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Ekim ayında yıllık bazda %2,5 oranında artış kaydetti. Böylece, Ocak-Ekim döneminde sanayi üretimindeki yıllık yükseliş %6,4 düzeyinde gerçekleşti.

İmalat PMI verisi Aralık’ta aylık bazda 2,4 puan artarak 48,1 ile Haziran ayından bu yana en yüksek düzeyine ulaşmakla birlikte, eşik değerinin altındaki seyrini onuncu aya taşıdı.

Cari açık Ekim ayında 359 milyon USD oldu. 12 aylık kümülatif cari açık Ekim’de 43,5 milyar USD ile Ağustos 2018’den bu yana en yüksek düzeyine ulaştı.

Merkezi yönetim bütçesi Kasım ayında 108,3 milyar TL fazla verdi. Ocak-Kasım döneminde bütçe açığı 20,4 milyar TL oldu.

2022 sonu itibarıyla yüksek bazın etkisiyle yıllık TÜFE enflasyonu %64,27 ile son 9 ayın en düşük seviyesine geriledi. Yıllık Yi-ÜFE de bu dönemde %97,72 ile Ocak 2022’den bu yana en düşük düzeyinde gerçekleşti.

Aralık ayı toplantısında %9 düzeyindeki politika faiz oranında değişikliğe gitmeyen TCMB, yeni makroihtiyati düzenlemeler açıkladı.

BIST-100 endeksi 2022 yılı sonunda 2021 yılsonuna kıyasla %196,6 artarken, USD/TL yıllık bazda %40,3 yükseliş kaydetti.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

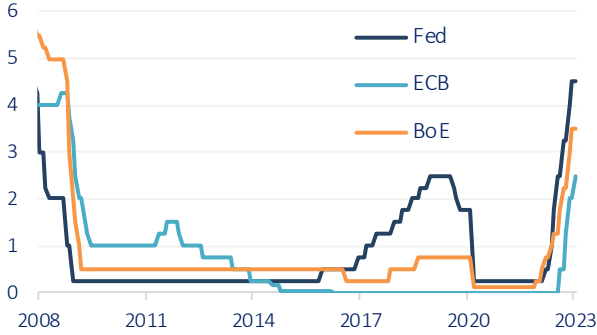
Küresel Ekonomi	2
Türkiye Ekonomisi	4
Finansal Piyasalar ve TCMB	9
Bankacılık Sektörü	10
Genel Değerlendirme	11
Grafikler	12
Özet Tablolar	14

Küresel Ekonomi

Küresel ekonomi...

2022 yılı boyunca küresel ekonominin en önemli gündem maddelerinden olan enflasyon ve enflasyon karşısında merkez bankalarının attığı sıkılaştırma adımları yılın son ayında da gündemdeki yerini korudu. Gelişmiş ülkelerde enflasyon son aylarda görülen gerilemeye karşılık yüksek seviyelerde kalmaya devam ederken, başlıca merkez bankalarından Fed, Avrupa Merkez Bankası (ECB) ve İngiltere Merkez Bankası (BoE) parasal sıkılaştırma adımlarını sürdürdü. Öte yandan, 2023 yılına başlarken söz konusu sıkılaştırma adımlarının ekonomik aktiviteyi hızlı biçimde yavaşlatarak küresel ölçekte bir resesyona neden olabileceği yönündeki endişeler gündemde kalmaya devam ediyor. Ayrıca, jeopolitik gelişmeler de ekonomik aktivite üzerinde baskı oluşturabilecek en önemli risk unsurlardan biri olmayı sürdürüyor.

Merkez Bankaları Politika Faizi (%)

Fed faiz artırım hızını düşürdü.

Mart ayından bu yana yaptığı tüm toplantılarda faizleri yükselten Fed, Aralık ayında gerçekleştirdiği toplantısında da politika faizini 50 baz puan artırarak %4,25-4,50 aralığına yükseltti. Önceki dört toplantısında faizleri 75'er baz puan arttıran Fed, böylece Aralık ayında faiz artırım hızını azaltmış oldu. Toplantı sonrasında yayımlanan metinde ekonomik göstergelerin son dönemde ılımlı bir görünüm sergilediği, ancak başta gıda ve enerji kalemleri olmak üzere fiyatlardaki yüksek seyrin devam ettiği belirtildi. Açıklanan projeksiyonlara göre, Fed üyelerinin 2023 yılı için büyüme beklentilerinin azaldığı, enflasyon ve politika faizi tahminlerinin yükseldiği görüldü.

ABD Ekonomisine İlişkin Fed Tahminleri (Aralık 2022)

	2022	2023	2024	2025	Uzun Vade
GSYH Büyümesi	0,5	0,5	1,6	1,8	1,8
Eylül projeksiyonu	0,2	1,2	1,7	1,8	1,8
İşsizlik Oranı	3,7	4,6	4,6	4,5	4,0
Eylül projeksiyonu	3,8	4,4	4,4	4,3	4,0
PCE*	5,6	3,1	2,5	2,1	2,0
Eylül projeksiyonu	5,4	2,8	2,3	2,0	2,0
Çekirdek PCE*	4,8	3,5	2,5	2,1	2,1
Eylül projeksiyonu	4,5	3,1	2,3	2,1	2,1
Fed Politika Faizi	4,4	5,1	4,1	3,1	2,5
Eylül projeksiyonu	4,4	4,6	3,9	2,9	2,5

(*) Kişisel tüketim harcamaları enflasyonu

ABD ekonomisi son çeyrekte zayıf bir performans sergiledi.

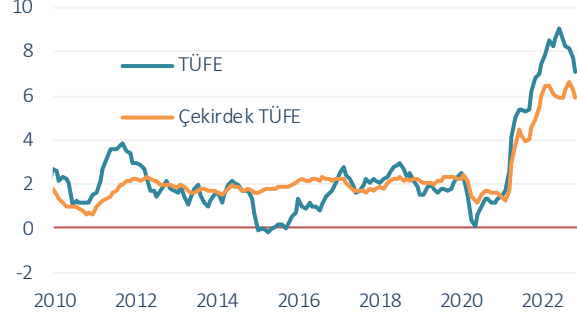
2022'nin üçüncü çeyreğinde yıllıklandırılmış bazda %3,2 büyüyen ABD'de makroekonomik göstergeler yılın son çeyreğinde nispeten zayıf bir tablo çizdi. Ülkede sanayi üretimi Kasım'da aylık bazda %0,2 daralırken, kapasite kullanım oranı %79,7 düzeyine indi. Aralık ayına ilişkin PMI verilerine göre sanayi üretimindeki daralma yılın son ayında sürerken, hizmetler PMI da ekonomik faaliyette kayba işaret etti.

ABD'de yüksek seyreden mortgage faiz oranları ve fiyatlardaki artışın etkisiyle konut sektörü baskı altında kalmaya devam ediyor. Ülkede Kasım ayında inşaat izinleri ve yeni konut başlangıçları azalırken, ikinci el konut satışları aylık bazda %7,7 gerileyerek 4,1 milyon adet ile Mayıs 2020'den bu yana en düşük seviyesine indi. Konut sektörüne paralel şekilde dayanıklı mal siparişleri de Kasım'da aylık bazda %2,1 ile Nisan 2020'den bu yana en hızlı düşüşünü kaydetti.

ABD'de Kasım'da aylık bazda %0,3 artan ÜFE, yıllık bazda %7,4 ile beklentilerin üzerinde yükselerek enflasyonist baskıların sürdüğüne işaret etti. Diğer taraftan, aynı dönemde tüketici fiyatları aylık bazda %0,1, yıllık bazda %7,1 ile piyasa beklentisinin altında artış kaydetti. ABD'de Haziran ayında %9'u aşan yıllık TÜFE enflasyonu sonraki aylarda kademeli biçimde gerileyerek Ekim ayında %7,7'ye kadar inmişti. Ülkede gıda ve enerji fiyatlarının hariç tutulmasıyla hesaplanan çekirdek enflasyon da Kasım'da bir önceki aya göre %0,2, bir önceki yılın aynı ayına göre %6 oranında yükseldi.

ABD Tüketici Fiyatları

(yıllık % değişim)

ECB ve BoE faiz artırımlarına devam etti.

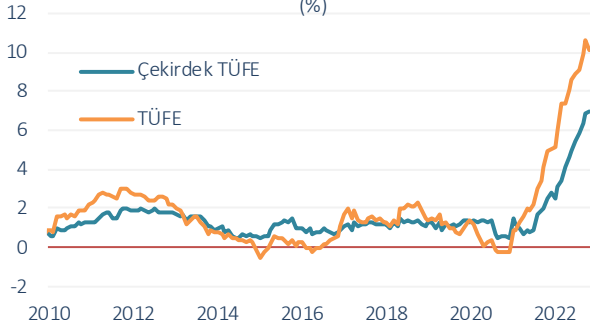
ECB Aralık ayında politika faizini 50 baz puan artırarak Temmuz'da başladığı faiz artırımlarına devam etti. Toplantı sonrası yayımlanan metinde %2'lik enflasyon hedefine ulaşabilmek için faiz artışlarının süreceğine işaret edilirken, ECB Başkanı Lagarde da yaptığı açıklamada enflasyondaki yüksek seyrin devam edeceğini ve Euro Alanı ekonomisinde daralma gözlenebileceğini söyledi. Aralık ayının sonunda açıklamalarda bulunan IMF Başkanı Kristalina Georgieva da 2023 yılında Euro Alanı ülkelerinin yarısında resesyona beklediklerini açıkladı.

Kaynak: Fed, Datastream

Küresel Ekonomi

Euro Alanı'nda yıllık TÜFE enflasyonu Kasım'da %10,1'e gerileyerek 1,5 yılın ardından ilk defa azalsa da yüksek kalmaya devam etti. Bölgede enflasyon Ekim ayında %10,6 ile tarihi yüksek seviyeye ulaşmıştı. Enflasyona en yüksek katkıyı enerji fiyatlarının yaptığı görülürken, çekirdek enflasyon %6,6 oldu. Euro Alanı'nda yılın son ayına ilişkin PMI verileri hizmetler ve imalat sektörlerindeki daralmanın sürdüğünü gösterdi.

Euro Alanı'nda Yıllık Enflasyon (%)

Aralık ayında politika faizini yükselten bir diğer merkez bankası da BoE oldu. İngiltere'de Ekim ayında %11,1 ile 41 yılın en yüksek düzeyine ulaşan enflasyonu düşürmek üzere art arda dokuzuncu kez faiz artırımına giden BoE, politika faizini 50 baz puan artışla %3,5 düzeyine yükseltmiş oldu.

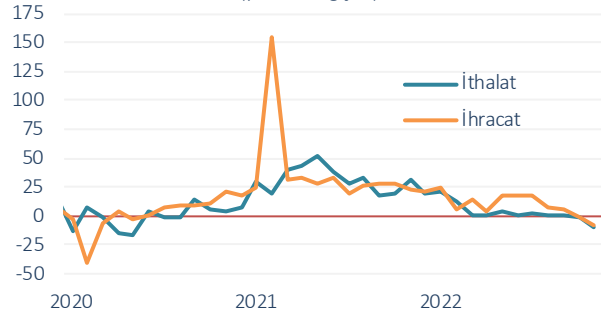
Japonya Merkez Bankası...

Japonya Merkez Bankası (BoJ) 20 Aralık'ta gerçekleştirdiği toplantısında politika faizinde değişikliğe gitmedi. Ancak, BoJ getiri eğrisindeki bozulmaları ortadan kaldırmak ve bankanın teşvik programının piyasalara ve şirketlere katkısını arttırmak üzere 10 yıl vadeli Japon devlet tahvili için getiri eğrisi hedef bandını 25 baz puandan 50 baz puana yükseltti. BoJ'un aldığı bu kararın ardından Yen USD karşısında hızlı biçimde değer kazanırken, ülkede 2 yıl vadeli devlet tahvillerinin faiz oranı 2015 yılından bu yana ilk kez pozitif getiri sağladı.

Çin'de ekonomik aktivitedeki yavaşlama belirginleşti.

Çin'de ihracat hacmi Kasım ayında yıllık bazda %8,7 daralarak Şubat 2020'den bu yana en hızlı düşüşünü kaydetti. İthalat da bu dönemde %10,6 oranında geriledi. Küresel ekonomik aktivitedeki ivme kaybına bağlı olarak dış talepteki zayıf görünümün yanı sıra ülkedeki salgın kısıtlamaları da iç talep ve üretim koşulları üzerinde baskı yarattı. Ülkede sanayi üretimi Kasım'da Mayıs ayından bu yana yıllık bazda en düşük artışını kaydederken, perakende satışlar yıllık bazda %5,9 ile hızlı daraldı. Ülkede tüketici fiyatları Kasım'da yıllık bazda %1,6 artarken, üretici fiyatları aynı dönemde %1,3 oranında azaldı.

Çin Dış Ticareti (yıllık % değişim)

2022 yılında ortalama petrol fiyatları %39,8 artış kaydetti.

Emtia piyasası küresel ekonomik aktivitenin seyrinin yanı sıra jeopolitik gelişmelerin etkisiyle 2022 yılında oldukça dalgalı bir görünüm sergiledi. Rusya-Ukrayna arasındaki gerilimin Şubat ayı sonunda sıcak çatışmaya evrilmesi gıda ve enerji başta olmak üzere emtia fiyatlarının yılın özellikle ilk yarısında hızlı biçimde yükselmesine neden oldu. Ancak yılın ikinci yarısında jeopolitik gelişmelere karşılık emtia arzında önemli bir kesinti yaşanmaması ve başlıca merkez bankalarının para politikalarındaki sıkılaştırma adımları ile gündeme gelen küresel resesyon endişeleri emtia fiyatlarını yeniden baskı altına aldı.

Yılın son ayında AB'nin Rus petrolüne yönelik tavan fiyat uygulamasının yürürlüğe girmesinin ve küresel ekonomik aktiviteye ilişkin artan belirsizliklerin etkisiyle Brent türü ham petrolün varil fiyatı Aralık ayı içinde 75 USD'ye inerek yaklaşık son bir yılın en düşük seviyelerini test etti. Ancak, Rusya'nın nükleer çatışma alternatifini gündemde tutması jeopolitik endişeleri, Çin'in pandemi tedbirlerini gevşetmesi ise küresel petrol talebinin artabileceğine ilişkin beklentileri yükselterek petrol fiyatlarının artmasına neden oldu. Böylece, Brent türü petrolün ortalama varil fiyatı 2022'de yıllık bazda %39,8 arttı.

2022 yılının ilk çeyreğinde jeopolitik gerilimdeki yükselişle hızlı biçimde değer kazanan altın, izleyen süreçte merkez bankalarının sıkılaştırma adımları ile baskı altında kalarak kazançlarını geri verdi. Yılın son ayını %3,2'lik artışla 1.824 USD/ons düzeyinden tamamlayan altın fiyatları, 2022 yılının tamamında %1,5 yükseldi.

Altın ve Petrol Fiyatları

Kaynak: Datastream

Türkiye Ekonomisi - Arz ve Talep Göstergeleri

İşsizlik oranı Ekim'de %10,2 düzeyinde gerçekleşti.

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre, Ekim ayında Eylül'e kıyasla işgücü 287 bin kişi, istihdam 229 bin kişi artış kaydetti. Böylece, işsiz sayısı 57 bin kişi artarken, işsizlik oranı %10,2 düzeyine yükseldi. Bu dönemde istihdam oranı %48, işgücüne katılma oranı %53,5 düzeyinde gerçekleşti. Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı ise Ekim'de aylık bazda değişim kaydetmeyerek %20,3 oldu. Ekim'de mevsimsellikten arındırılmış yıllık istihdam artışı sanayi, inşaat ile hizmet ve ticaret sektörlerinde sırasıyla 295 bin, 80 bin ve 647 bin kişi arttı. Hizmet ve ticaret sektörünün toplam istihdam içindeki payı Ekim 2021'deki %55 düzeyinden Ekim 2022'de %55,6'ya yükseldi.

Aralık ayında işgücü piyasalarına ilişkin düzenlemeler yakından takip edildi. 2023 yılı için net asgari ücret 8.507 TL, brüt asgari ücret 10.008 TL oldu. Buna göre net asgari ücretteki artış 2022 Ocak ayına göre yaklaşık %100, 2022 Temmuz ayında yapılan son değişikliğe göre ise %54,7 olarak gerçekleşti. Kamuoyunda bir süredir gündemde olan Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) düzenlemesinin de detayları açıklandı. Buna göre, 8 Eylül 1999 öncesi işe girişi olan ve 5.000 prim günü bulunan kişilerden kadınlarda 20 yıl, erkeklerde 25 yıl sigortalılık süresi bulunanların yaş sınırı uygulanmadan emeklilik hakkını kullanabileceği, düzenlemeden yaklaşık 2 milyon 250 bin vatandaşın yararlanabileceği belirtildi.

Sanayi üretimi Ekim'de aylık bazda %2,4 oranında arttı.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi, Ekim'de aylık bazda %2,4 oranında artış kaydetti. Bu dönemde diğer ulaşım araçları (%53,2), bilgisayar, elektronik ve optik ürünleri (%27,5) ile tütün ürünleri (%14,7) imalatında kaydedilen çift haneli yükselişler öne çıktı. Böylece, sanayi üretimindeki takvim etkisinden arındırılmış yıllık artış %2,5 ile %0,1 düzeyindeki piyasa beklentilerinin oldukça üzerinde gerçekleşti. Ocak-Ekim döneminde sanayi üretimi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %6,4 artarken, perakende satış hacmi yıllık bazda %9,5 yükseldi.

İmalat PMI sektörteki zayıf seyrin sürdüğüne işaret etti.

Aralık ayında imalat PMI 2,4 puan artarak 48,1 ile Haziran

ayından bu yana en yüksek düzeyine ulaşmakla birlikte, eşik değerinin altındaki seyrini onuncu ayına taşıdı. Bu dönemde, yeni siparişler ve üretimdeki daralma hız keserken, istihdam artışı son on ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Tedarikçilerin teslim süreleri yılın son ayında anket tarihinin rekoruna yakın bir iyileşme sergiledi. Sektör temsilcileri girdi maliyetlerindeki yükselişin hafiflemesinin ve tedarik zinciri koşullarının iyileşmesinin sektörü destekleyeceğini belirtti.

İmalat Sanayi PMI
(eşik düzey=50)**Güven endeksleri Aralık ayında genel olarak olumlu bir seyr izledi.**

Aralık ayında mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim güven endeksi, gelecek 3 aya dair beklentilerdeki bozulmalara rağmen son üç aya ilişkin toplam sipariş endeksinde hızlı yükselişin etkisiyle 0,3 puan yükselerek 101,6 oldu. Bu dönemde hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endeksleri aylık bazda sırasıyla %1,7, %4,5 ve %1,2 arttı. Tüketici güven endeksi ise Aralık'ta aylık bazda %1,3 ile Haziran ayından bu yana ilk kez gerileyerek 75,6 değerini aldı. Tüketici, reel kesim ve sektörel güven endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşan ekonomik güven endeksi Aralık'ta bir önceki aya kıyasla 0,7 puan yükselerek 97,6 oldu.

Konut piyasası Kasım'da ivme kaybetmeye devam etti.

Konut satışları Kasım ayında yıllık bazda %34,1 daralarak 118 bin adede geriledi. Bu dönemde yıllık bazda %57,7 azalan ipotekli konut satışlarının toplam konut satışları içindeki payı %14,1 düzeyinde gerçekleşti. Ocak-Kasım döneminde toplam konut satışları yılın ilk yarısındaki olumlu görünümün desteğiyle yıllık bazda %1 artarak yaklaşık 1,3 milyon adet oldu.

TCMB verilerine göre, konut fiyatları Ekim'de aylık bazda %5,4, yıllık bazda %188,2 artış kaydetti. Bu dönemde konut fiyatlarındaki yıllık reel artış ise %56,3 düzeyinde gerçekleşti. Konut fiyatlarının yıllık bazda en hızlı yükseldiği il grubu %237 ile yabancıların konut talebinin canlı olduğu Antalya, Burdur ve Isparta olurken, en düşük fiyat artışı %121,9 ile Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli grubunda gözlemlendi.

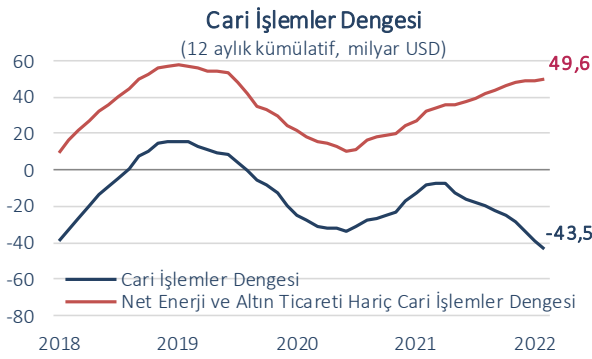
Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Dış ticaret açığı Ekim'de yıllık bazda %421,7 oranında arttı.

TÜİK verilerine göre Ekim ayında ihracat yıllık bazda %3 genişleyerek 21,3 milyar USD olurken, ithalat %31,4'lük artışla 29,2 milyar USD düzeyine yükseldi. Böylece, dış ticaret açığı Ekim'de yıllık bazda 5 katına ulaşarak 7,9 milyar USD seviyesinde gerçekleşti. Ekim 2021'de %93,2 düzeyinde bulunan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2022 yılının aynı ayında %73'e geriledi.

Cari açık Ekim'de 359 milyon USD oldu.

2021'in Ekim ayında 4,1 milyar USD fazla veren cari işlemler hesabı, Ekim 2022'de 359 milyon USD ile son bir yılın en düşük açığını verdi. Reuters anketine göre piyasa beklentisi cari açığın Ekim ayında 1,6 milyar USD olacağı yönündeydi.

Ekim ayında, net enerji ithalatı enerji fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle son 5 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Turizm ve taşımacılık gelirlerindeki olumlu seyrin sürmesiyle net hizmet gelirlerinin yıllık bazda 1,8 milyar USD artış kaydetmesi de cari görünümünü desteklemeye devam etti. Öte yandan, parasal olmayan altın ithalatındaki artışın Ekim'de ivme kazanması cari açıktaki iyileşmeyi sınırlandırdı.

Yılın ilk 10 ayında cari açık 38,1 milyar USD olurken, 12 aylık kümülatif cari açık 43,5 milyar USD ile Ağustos 2018'den bu yana en yüksek düzeyine ulaştı. Bu dönemde

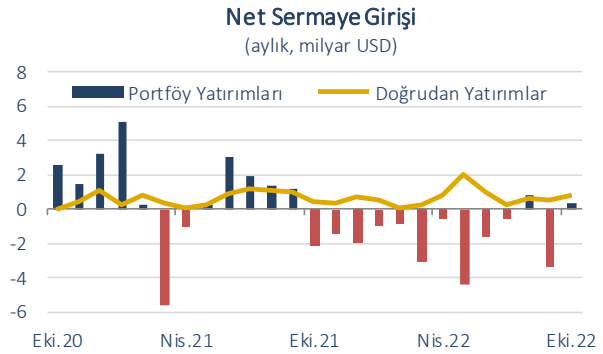
net enerji ve altın ticareti hariç cari denge 49,6 milyar USD fazla verdi.

Doğrudan yatırımlar...

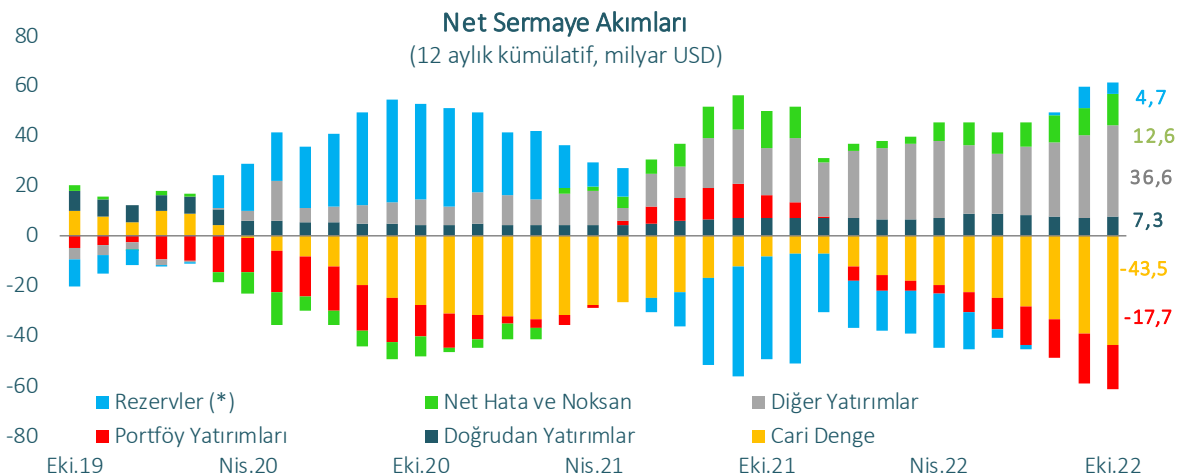
Ekim ayında net doğrudan yatırımlar 743 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'de yaptıkları doğrudan yatırımlar 1,02 milyar USD ile son 4 ayın en yüksek düzeyine çıktı. Yurt içine yönelik sermaye yatırımları 432 milyon USD ile sınırlı bir iyileşmeye işaret ederken, 389 milyon USD düzeyinde gerçekleşen gayrimenkul yatırımlarının önceki aylara kıyasla bir miktar ivme kaybettiği görüldü.

Ekim'de portföy yatırımlarında net giriş kaydedildi.

Ekim'de net portföy girişleri 302 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde yurt dışı yerleşikler hisse senedi ve DİBS piyasalarında sırasıyla 417 milyon USD ve 125 milyon USD net satış yaptı. Ekim ayında bankalar yurt dışında ihraç edilen tahvillere ilişkin yaklaşık 1,4 milyar USD tutarında geri ödeme gerçekleştirdi. Diğer taraftan, Genel Hükümet'in 2,5 milyar USD tutarındaki yurt dışı tahvil ihracı net portföy yatırımlarının Ekim ayında giriş kaydetmesini sağladı.

Yılın ilk 10 ayında hisse senedi piyasasından 3,8 milyar USD, DİBS piyasasından 2,1 milyar USD çıkış gerçekleşirken, portföy yatırımlarında yaşanan toplam çıkış 14,3 milyar USD oldu.

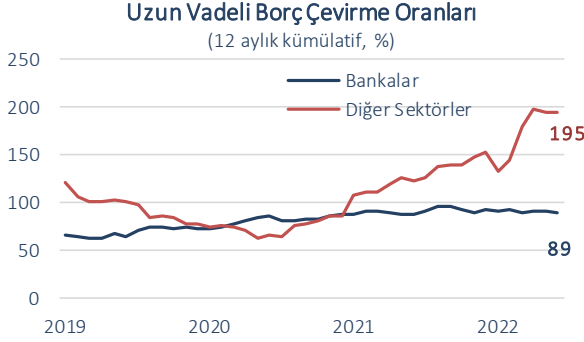

Kaynak: Datastream, TCMB, TÜİK

Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Diğer yatırımlar kaleminde 3,7 milyar USD'lik net sermaye girişi...

Diğer yatırımlar kaleminde kaydedilen net sermaye girişi Ekim'de cari açığın finansmanına 3,7 milyar USD katkı sağladı. Bu dönemde yurt içi bankaların yurt dışındaki muhabetlerinde tuttıkları efektif ve mevduat 1,65 milyar USD azalırken, yurt dışı bankaların yurt içindeki muhabetlerinde tuttıkları efektif ve mevduat 1,4 milyar USD artış kaydetti.

Ekim'de yurt dışından sağlanan kredilerde bankalar 557 milyon USD geri ödeme gerçekleştirdi. Genel Hükümet ve diğer sektörler ise sırasıyla 93 milyon USD ve 133 milyon USD net kredi kullanıcısı oldu. 12 aylık kümülatif verilere göre, Ekim ayı itibarıyla uzun vadeli borç çevirme oranı

bankacılık sektöründe %88,9, diğer sektörlerde %194,8 düzeyinde gerçekleşti.

Rezerv varlıklar Ekim'de 5,1 milyar USD arttı.

Ekim'de 5,1 milyar USD ile hızlı bir artış kaydeden rezerv varlıklar, yılın ilk 10 ayı itibarıyla toplam 6,3 milyar USD yükselmiş oldu. Net hata ve noksan kaleminde Ekim'de 660 milyon USD, yılbaşından bu yana da 21 milyar USD giriş kaydedildi.

Beklentiler...

Son aylarda ihracatın ve ithalatın yıllık bazda artış hızı ivme kaybetse de, dış ticaret açığı Kasım'da 8,8 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Dış ticaret açığındaki görece yüksek seyrin yanı sıra başlıca ihrac pazarlarında ekonomik aktivitede gözlenen yavaşlama eğilimi ile enerji başta olmak üzere emtia fiyatlarına ilişkin belirsizlikler cari açık üzerindeki risklerin gündemde kalmasına neden oluyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Ekim 2022	Ocak - Ekim 2021	Ocak - Ekim 2022	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-359	-1.953	-38.176	1.854,7	-43.454
Dış Ticaret Dengesi	-6.463	-20.639	-74.416	260,6	-83.090
Hizmetler Dengesi	6.702	26.983	44.467	64,8	49.296
Seyahat (net)	5.184	21.371	33.809	58,2	37.422
Birincil Gelir Dengesi	-652	-9.239	-7.679	-16,9	-9.118
İkincil Gelir Dengesi	54	942	-548	-	-542
Sermaye Hesabı	-4	-64	-27	-57,8	-27
Finans Hesabı	297	7.688	-17.233	-	-30.851
Doğrudan Yatırımlar (net)	-743	-5.832	-6.321	8,4	-7.266
Portföy Yatırımları (net)	-302	-4.192	14.298	-	17.739
Net Varlık Edinimi	287	951	3.768	296,2	5.077
Net Yükümlülük Oluşumu	589	5.143	-10.530	-	-12.662
Hisse Senetleri	-417	-1.371	-3.758	174,1	-3.821
Borç Senetleri	1.006	6.514	-6.772	-	-8.841
Diğer Yatırımlar (net)	-3.717	-16.568	-31.474	90,0	-36.638
Efektif ve Mevduatlar	-3.010	-10.574	-20.936	98,0	-19.798
Net Varlık Edinimi	-1.403	2.133	3.938	84,6	7.036
Net Yükümlülük Oluşumu	1.607	12.707	24.874	95,8	26.834
Merkez Bankası	15	4.755	7.307	53,7	7.300
Bankalar	1.592	7.952	17.567	120,9	19.534
Yurt Dışı Bankalar	935	5.820	7.418	27,5	9.415
Yabancı Para	483	1.765	4.066	130,4	3.790
Türk Lirası	174	367	6.083	1.557,5	6.329
Yurt Dışı Kişiler	1.418	7.585	11.484	51,4	13.205
Krediler	183	1.329	-5.230	-	-7.218
Net Varlık Edinimi	-148	2.132	277	-87,0	406
Net Yükümlülük Oluşumu	-331	803	5.507	585,8	7.624
Bankacılık Sektörü	-557	-3.031	-3.776	24,6	-4.277
Bankacılık Dışı Sektörler	133	4.093	8.951	118,7	11.547
Ticari Krediler	-884	-985	-5.264	434,4	-9.570
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-6	0	-44	-	-52
Rezerv Varlıklar (net)	5.059	34.280	6.264	-81,7	-4.686
Net Hata ve Noksan	660	9.705	20.970	116,1	12.630

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

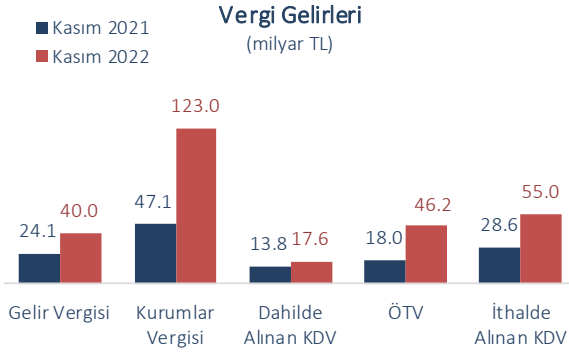
Türkiye Ekonomisi - Bütçe Dengesi

Merkezi yönetim bütçesi Kasım'da 108,3 milyar TL fazla verdi.

Merkezi yönetim bütçesi Kasım ayında gelirlerdeki hızlı artışın yanı sıra harcamaların reel bazda gerilemesinin etkisiyle 108,3 milyar TL fazla verdi. Kasım'da geçen yılın aynı ayına kıyasla bütçe gelirleri %107,3 artarak 347,7 milyar TL'ye ulaşırken, %76,4 ile enflasyonun altında artış kaydeden bütçe harcamaları 239,4 milyar TL oldu. Bu dönemde faiz dışı denge de 132,7 milyar TL fazla verdi. Ocak-Kasım döneminde bütçe harcamaları yıllık bazda %94,7 oranında genişlerken, gelirler yıllık bazda iki katına çıktı. Böylece, yılın ilk 11 ayında bütçe açığı 20,4 milyar TL seviyesinde gerçekleşti.

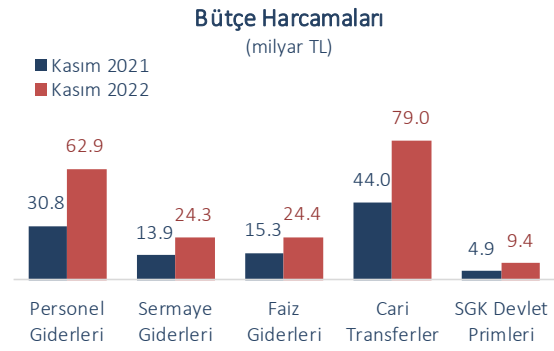
Vergi gelirleri Kasım'da 312 milyar TL oldu.

Kasım ayında yıllık bazda %109,6 oranında artan vergi gelirleri 312 milyar TL ile aylık bazda kaydedilen en yüksek vergi geliri oldu. Bu gelişimde yıllık bazda %189,7 oranında yükselerek bütçe gelirlerindeki yıllık artışa 48,1 puan katkı sağlayan geçici kurumlar vergisi öne çıktı. Ayrıca, Kasım'da akaryakıt ve motorlu taşıtlardan alınan ÖTV'lerdeki artışın desteğiyle yıllık bazda %156,7 oranında genişleyen ÖTV gelirleri de 16,8 puan ile bütçe gelirlerindeki yükselişe önemli katkı sağladı. Dâhilde alınan KDV Kasım'da sınırlı yükselirken, ithalde alınan KDV'nin katkısı 15,7 puan ile yüksek düzeyde kalmayı sürdürdü. Kasım ayında yıllık bazda 6 katın üzerinde artış kaydeden faiz gelirleri de bütçe gelirlerindeki yıllık yükselişe 9,4 milyar TL katkı sağladı.

Kasım'da bütçeden KKM için ödeme yapılmadı.

Faiz dışı harcamalar Kasım ayında yıllık bazda %78,5 ile Mayıs ayından bu yana ilk kez enflasyonun altında artış kaydetti. Bu dönemde yıllık bazda %79,6 artan cari transferler bütçe harcamalarını 25,8 puan yukarı çekti. Cari transferlerdeki artışta sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri ile mahalli idarelere ayrılan paylardaki yükselişler belirleyici oldu. Kasım'da personel giderleri yıllık bazda yaklaşık iki katına çıkarak 62,9 milyar TL düzeyine ulaştı. Bununla birlikte, KİT'lere iç borç aktarımları kapsamında yapılan ödemelerin yıllık bazda %40,5 gerilemesi ve Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarına ilişkin gider olmaması bütçe harcamalarındaki yükselişi sınırlandırdı. Kasım'da faiz giderleri ise %59,3 oranında artarak 24,4 milyar TL düzeyine ulaştı.

Beklentiler...

Merkezi yönetim bütçesi, Kasım ayında başta kurumlar vergisi olmak üzere bütçe gelirlerindeki hızlı artışın ve bütçe giderlerinin yılın ilk 10 ayına kıyasla düşük bir artış kaydetmesinin desteğiyle fazla verdi. Ocak-Kasım döneminde merkezi yönetim bütçe açığı 20,4 milyar TL ile Orta Vadeli Program'da yer alan 461 milyar TL düzeyindeki yılsonu tahmininin oldukça altında gerçekleşti. Bütçe açığı genel olarak Aralık aylarında yüksek düzeyde gerçekleşse de, yılın ilk 11 ayındaki gerçekleşme 2022 yılında bütçe açığının hedeflenen düzeyin bir miktar altında kalabileceğine işaret ediyor.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Kasım		%	Ocak-Kasım		%	2022 Bütçe	OVP	Gerç./ OVP
	2021	2022		Değişim	2021				
Harcamalar	135.8	239.4	76.4	1,318.8	2,567.6	94.7	2,831.5	3,133.7	81.9
Faiz Harcamaları	15.3	24.4	59.3	171.9	292.7	70.3	329.8	329.8	88.7
Faiz Dışı Harcamalar	120.4	215.0	78.5	1,146.9	2,274.9	98.3	2,501.7	2,803.9	81.1
Gelirler	167.8	347.7	107.3	1,272.3	2,547.2	100.2	2,553.1	2,672.5	95.3
Vergi Gelirleri	148.9	312.0	109.6	1,053.4	2,141.8	103.3	2,186.0	2,269.6	94.4
Diğer Gelirler	18.9	35.7	89.1	218.9	405.4	85.2	367.1	402.9	100.6
Bütçe Dengesi	32.0	108.3	238.5	-46.5	-20.4	-56.0	-278.4	-461.2	4.4
Faiz Dışı Denge	47.3	132.7	180.5	125.4	272.2	117.1	51.4	-131.4	-

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Datastream

Türkiye Ekonomisi - Enflasyon

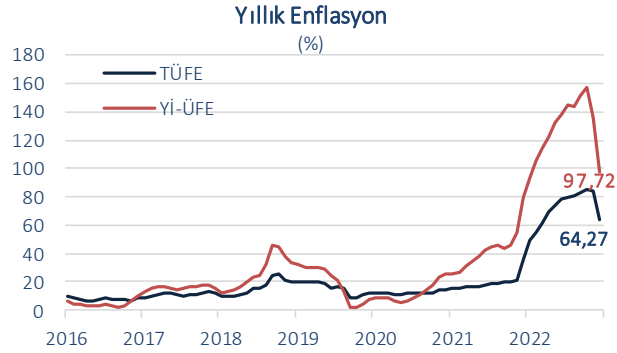
Aralık'ta aylık TÜFE artışı %1,18 oldu.

Aralık ayında TÜFE bir önceki aya göre %1,18 ile piyasa beklentilerinin altında artarken, son 16 ayın da en düşük yükselişini kaydetti. Reuters anketine göre piyasa beklentisi TÜFE'nin aylık bazda %2,58 artacağı yönündeydi. Bu dönemde aylık yurt içi ÜFE (Yİ-ÜFE) de %0,24 azalarak Kasım 2019'dan bu yana ilk kez geriledi.

Aralık (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2021	2022	2021	2022
Aylık	13,58	1,18	19,08	-0,24
Yıllık	36,08	64,27	79,89	97,72
Yıllık Ortalama	19,60	72,31	43,86	128,47

Yıllık enflasyon göstergelerinde yüksek baz etkisi...

Yıllık TÜFE enflasyonu Aralık ayında yüksek bazın etkisiyle hızlı gerileme kaydederek %64,27 ile son dokuz ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Böylece yıllık enflasyon TCMB'nin yılsonu tahmininin altında kaldı. Bu dönemde, yıllık Yİ-ÜFE artışı da baz etkisinin yanı sıra enerji fiyatlarındaki gerileme eğiliminin etkisiyle %97,72 ile Ocak ayından bu yana en düşük düzeyine geriledi.

Aralık'ta ulaştırma grubu fiyatları aylık bazda hızlı geriledi.

Aralık ayında 12 ana harcama grubunun 10'unda fiyatlar aylık bazda artış kaydetti. Bu dönemde sağlık grubunda fiyatlar ilaç fiyatlarındaki düzenlemenin etkisiyle %5,91 ile hızlı yükseldi. Harcama grupları içinde en yüksek paya sahip olan gıda ve alkolsüz içecekler grubu Aralık'ta aylık TÜFE enflasyonunu 50 baz puan ile en fazla arttıran grup oldu. Bu dönemde ortalama akaryakıt fiyatlarındaki hızlı gerilemenin etkisiyle ulaştırma grubu aylık TÜFE enflasyonunu 69 baz puan aşağı çekti. Fiyatların %1,34 azaldığı giyim ve ayakkabı grubu da TÜFE enflasyonunu 7 baz puan sınırlandırdı. Yıllık bazda bakıldığında ise, TÜFE'yi en fazla arttıran gruplar 19,71 puan ile gıda ve alkolsüz içecekler grubu ve 11,27 puan ile konut grubu oldu.

Çekirdek enflasyon göstergeleri...

Aralık ayında taze meyve ve sebze fiyatlarındaki düşüşün gıda grubundaki artışı sınırlandırdığı görüldü. Bu dönemde mevsimlik ürünler hariç aylık TÜFE enflasyonu %1,54 ile manşet enflasyonun üstünde gerçekleşti. B endeksi (işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile

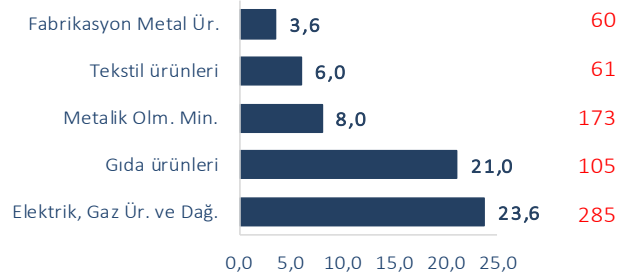
altın hariç TÜFE) ile C endeksi (enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ve altın hariç TÜFE) Aralık'ta yıllık bazda sırasıyla %57,68 ve %51,93 yükseliş kaydetti.

Enerji fiyatlarındaki düşüş Yİ-ÜFE'yi aşağı çekti.

Aralık ayında Yİ-ÜFE'nin aylık bazda %0,24 gerilemesinde enerji fiyatlarında ortalama bazda küresel ölçekte yaşanan düşüş etkili oldu. Yİ-ÜFE'deki düşüşe en büyük katkısı 214 baz puanla fiyatların bir önceki aya kıyasla %11,78 gerilediği elektrik, gaz üretim ve dağıtımını sağladı. Kok ve rafine petrol ürünleri ile ham petrol ve doğalgaz üretici fiyatlarındaki azalış da Yİ-ÜFE'yi 33 baz puan aşağı çekti. Öte yandan, enerji dışındaki tüm sektörlerde fiyatlar Aralık ayında artış kaydetti. Bu dönemde ilaç fiyatlarında yapılan iki farklı ayarlama ile Kasım'a kıyasla fiyatların %23,5 arttığı temel eczacılık ürünleri sektörü öne çıktı.

2022 yılının tamamında tüm sektörlerde önemli fiyat artışları yaşandı. Yıl genelinde en yüksek fiyat artışı %285 ile elektrik, gaz üretim ve dağıtımında gerçekleşirken, söz konusu sektör yıllık Yİ-ÜFE enflasyonunu 23,64 puan yukarı çekti. Enerjinin ardından Yİ-ÜFE enflasyonuna en fazla katkı 21,02 puan ile fiyatların %105,3 yükseldiği gıda ürünlerinden geldi. Madencilik ve metalik olmayan mineral ürünler sektörlerinde 2022 yılında %180 civarında fiyat artışları yaşandı. Küresel metal fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle ana metal sektöründe 2022 yılı içinde %150'yi aşan yıllık enflasyonun son aylarda metal fiyatlarında küresel resesyon endişelerine bağlı olarak gözlenen gerilemenin etkisiyle Aralık ayında %33,1 düzeyine inmesi dikkat çekti.

Sektörlerin Yıllık Yİ-ÜFE Enflasyonuna Katkısı (puan)

Beklentiler...

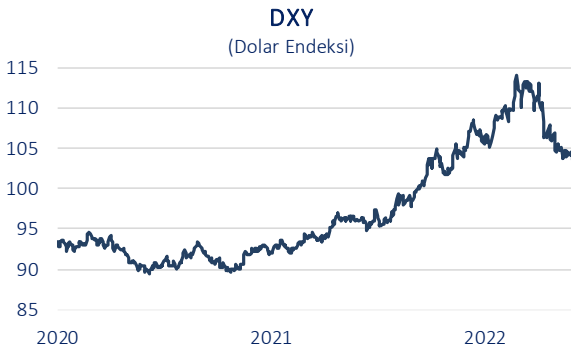
2023'ün ilk yarısında enflasyon göstergelerinin sanayide kullanılan elektrik ve doğalgaza yapılan indirim yanı sıra yüksek baz etkisine bağlı olarak aşağı yönlü bir seyir izleyeceğini tahmin ediyoruz. Diğer taraftan, yurt içinde döviz kurunun ve küresel ölçekte emtia fiyatlarının izleyeceği seyir enflasyon görünümü açısından önem arz ediyor. Bu çerçevede, küresel ekonomik aktivitenin seyri, jeopolitik gelişmeler ve iklim koşullarının emtia fiyatlarına etkisi yurt içi enflasyon gelişmeleri açısından yakından izlenecek.

	30.Kas	30.Ara	Değişim
5-Y CDS Primi (baz puan)	522	505	-17 bp ▼
2-Y Gösterge Tahvil Faizi	%10,71	%9,97	-74 bp ▼
BIST-100	4.978	5.509	%10,7 ▲
USD/TL	18,5895	18,6883	%0,5 ▲
EUR/TL	19,3682	20,0002	%3,3 ▲
Döviz Sepeti*	18,9789	19,3443	%1,9 ▲

(*) (0,5 USD/TL + 0,5 EUR/TL)

Küresel hisse senedi piyasaları 2022 yılını düşüşle tamamladı.

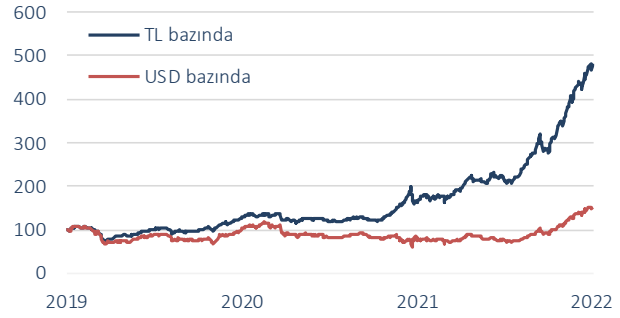
Aralık ayında Fed'in faiz artırımlarına devam edeceğine ilişkin verdiği mesajların etkisiyle küresel hisse senedi piyasalarında genel olarak aşağı yönlü bir seyir izlendi. Çin'in katı "sıfır-Covid" tedbirlerinde gevşemeye gitmesine ve ABD'de işgücü piyasalarındaki güçlü seyrin son haftalarda bir miktar ivme kaybettiğine işaret eden verilere rağmen MSCI Dünya Borsaları endeksi aylık bazda %4,3 geriledi. Böylece, söz konusu endeks 2022'de yıllık bazda %19,2 azaldı. Fed'in attığı sıkılaştırma adımlarının etkisiyle yıl içinde %4,23 ile 2008 yılından bu yana en yüksek seviyesini gören ABD'nin 10 yıllık Hazine tahvilinin faizi yılı %3,83 düzeyinden tamamladı. Ayrıca, ABD dolarının gelişmiş ülke para birimleri karşısında değerini gösteren DXY endeksi 2022'de yıllık bazda %7,9 yükseldi.

Yurt içinde finansal piyasalar Aralık ayında görece olumlu bir seyir izledi. Bu dönemde, BIST-100 endeksi aylık bazda %10,7 artarak tarihi yüksek düzeyine ulaşırken, Türkiye'nin 5 yıllık CDS primi bir miktar geriledi. BIST-100 endeksi yıllık bazda da küresel piyasalardan pozitif yönde ayrılarak 2022 yılını %196,6 artışla tamamladı. Bu dönemde, hisse senedi piyasalarında ulaşım sektörü %534,9 ile en yüksek artışı kaydederken, bankacılık sektörü de %209,2 artışla olumlu bir performans sergiledi. 2 yıllık gösterge tahvilin faizi yıllık bazda 12,8 puan düşüşle %9,97 düzeyine gerilerken, USD/TL ve EUR/TL kurlarındaki yıllık artışlar sırasıyla %40,3 ve %32,1 oldu.

BIST-100 Endeksi

(.aa.19=100)

TCMB politika faizinde değişikliğe gitmedi.

TCMB 22 Aralık'ta gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini beklentiler paralelinde değiştirmeyerek %9 seviyesinde tuttu. Toplantının ardından yayımlanan metinde, jeopolitik risklerin yol açtığı enerji maliyeti artışları, küresel enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışlar ile tedarik süreçlerindeki aksaklıklar gibi arz yönlü unsurların ve talep gelişmelerinin enflasyondaki yüksek seviyelerde etkili olduğu belirtildi.

TCMB, Para Politikası ve Liralaşma Stratejisini açıkladı.

TCMB, 30 Aralık'ta yayımladığı "Para Politikası ve Liralaşma Stratejisi"nde parasal aktarım mekanizmasının etkinliğini destekleyici politikaların sürdürüleceğini belirterek, 2023'ün ilk yarısı için mevduatta liralaşma hedefinin %60 olarak belirlendiğini açıkladı. Ayrıca, yeni makroihtiyati tedbirler kapsamında bankaların kredi faiz oranına ve kredi büyüme oranına göre menkul kıymet tesisi uygulamalarının süresinin 29 Aralık 2023'e kadar uzatıldığını bildiren TCMB, menkul kıymet tesisine tabi varlık ve yükümlülüklerin kapsamının genişletildiğini duyurdu. Buna ek olarak, menkul kıymet düzenlemesine diğer mali kuruluşların da dâhil edildiği ve ilk aşamada faktoring şirketlerine TL cinsinden faktoring alacaklarına uyguladıkları faiz oranına göre menkul kıymet tesisi yükümlülüğü getirildiği ifade edildi. TL zorunlu karşılıkların altın cinsinden tesis edilmesi imkânlarının 23 Haziran 2023 tarihinden itibaren sonlandırılacağı duyurulurken, reeskont ve avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranları yeniden belirlendi.

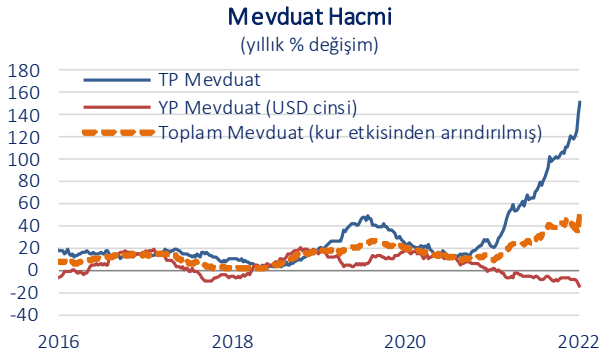
Yurt dışı yerleşiklerin menkul kıymet portföyü...

TCMB tarafından açıklanan menkul kıymet istatistiklerine göre, 23 Aralık itibarıyla yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi portföyü fiyat ve kur hareketlerinden arındırılmış olarak Kasım sonundan bu yana net 501 milyon USD, DİBS portföyü de net 47 milyon USD azaldı. Böylece, 2021 sonundan bu yana hisse senedi piyasasından net 4 milyar USD, DİBS piyasasından net 2,5 milyar USD tutarında yabancı sermaye çıkışı gerçekleşti.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Sektörü

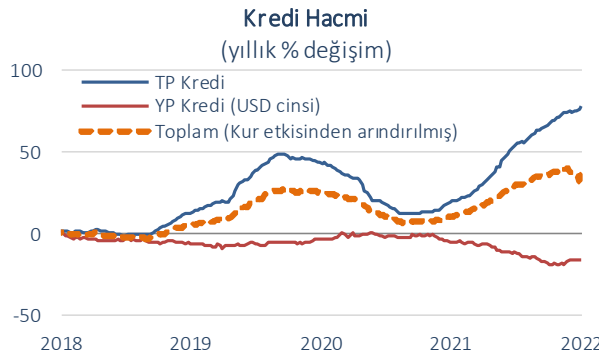
Kur Korumalı Mevduat hacmi 1,5 trilyon TL düzeyinde...

BDDK Haftalık Bülten verilerine göre, 23 Aralık itibarıyla TP mevduat hacmi kur korumalı mevduat ürününün yanı sıra yüksek enflasyonun etkisiyle yıllık bazda %152,6 artış kaydederek 4,7 trilyon TL'ye ulaştı. Aynı dönemde, USD bazında YP mevduat hacmi ise %15,2 azalarak 221 milyar USD oldu. Böylece, toplam mevduat hacmi yıllık bazda %80,5 artış kaydederek 8,8 trilyon TL'ye ulaştı. Mevduat hacmindeki kur etkisinden arındırılmış yıllık artış %48,5 oldu. BDDK tarafından açıklanan verilere göre toplam kur korumalı mevduat hacmi 23 Aralık itibarıyla 1,5 trilyon TL düzeyinde gerçekleşti.

Toplam kredi hacmi 7,5 trilyon TL seviyesine ulaştı.

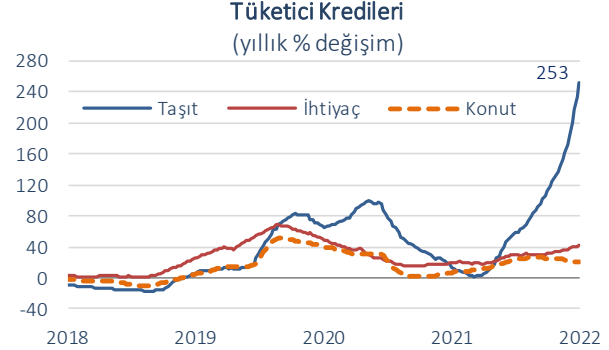
Bankacılık sektörünün toplam kredi hacmi 23 Aralık itibarıyla yıllık bazda %61,7 artış kaydederek 7,5 trilyon TL'ye ulaştı. Bu dönemde TP kredi hacmi yıllık bazda %78 artarak 5 trilyon TL düzeyini aşarken, USD bazında YP kredi hacmi yıllık bazda %15,4 daralarak 133,4 milyar USD ile son 9 yılın en düşük seviyesindeki seyrini sürdürdü. 23 Aralık itibarıyla kredi hacmindeki kur etkisinden arındırılmış yükseliş %41,4 düzeyinde gerçekleşti.

Aralık'ta taşıt kredilerindeki yükseliş hız kazandı.

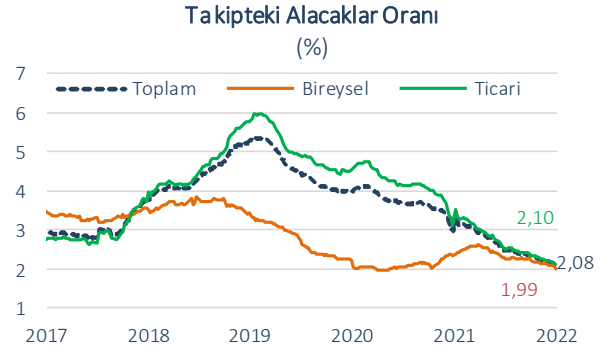
23 Aralık itibarıyla tüketici kredileri yıllık bazda %37,7 ile yaklaşık son iki yılın en hızlı artışını sergilerken, bireysel kredi kartlarındaki yıllık artış %107,4 ile rekor düzeyde genişlemeye devam etti. Bu dönemde konut kredilerindeki yıllık artış konut satışlarındaki zayıf seyrin paralelinde ivme kaybetmeye devam ederek %20,5

düzeyinde gerçekleşti. Tüketici kredilerinde en büyük paya sahip olan ihtiyaç kredileri de 23 Aralık itibarıyla yıllık bazda %42,6 genişledi. Aynı dönemde taşıt kredileri taşıt fiyatlarındaki hızlı yükselişin de etkisiyle %253,1 ile 2004'ten bu yana en hızlı artışını kaydederek 46,6 milyar TL düzeyine ulaştı.

Takipteki alacaklar oranı %2,08 düzeyinde gerçekleşti.

Takipteki alacaklar oranı büyük ölçüde kredi hacmindeki genişlemenin etkisiyle gerilemeye devam ederek 23 Aralık itibarıyla %2,08 ile tarihi düşük düzeyine indi. Söz konusu oran bireysel kredilerde %1,99, ticari kredilerde %2,10 oldu.

Yabancı para net genel pozisyonu...

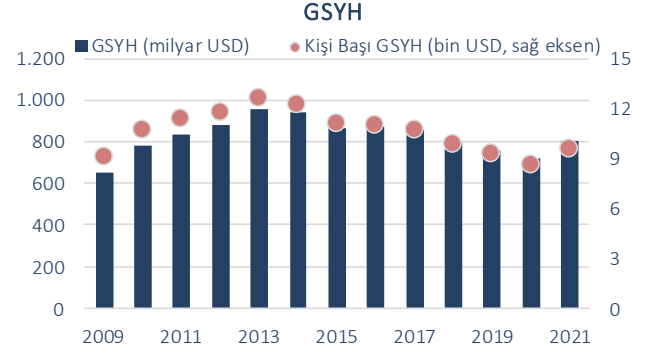
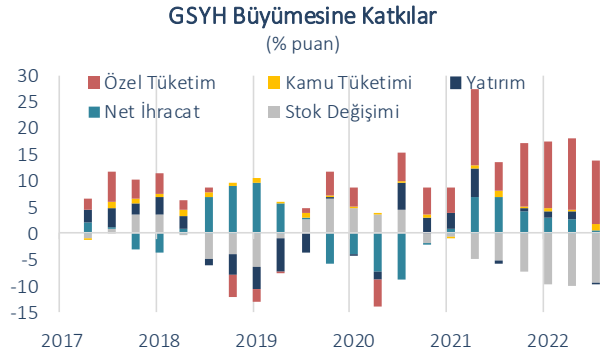
Yabancı para net genel pozisyonu 23 Aralık itibarıyla bilanço içi kalemlerde (-)26.775 milyon USD, bilanço dışında (+)29.256 milyon USD oldu. Böylece, bankacılık sektörünün yabancı para net genel pozisyonu (+)2.480 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. BDDK'nın Resmi Gazete'de yayımlanan kararına göre, bankaların yabancı para net genel pozisyonunun özkaynaklara oranı için uygulanan üst sınır 9 Ocak 2023'ten itibaren geçerli olmak üzere %20 seviyesinden %5'e indirildi.

Genel Değerlendirme

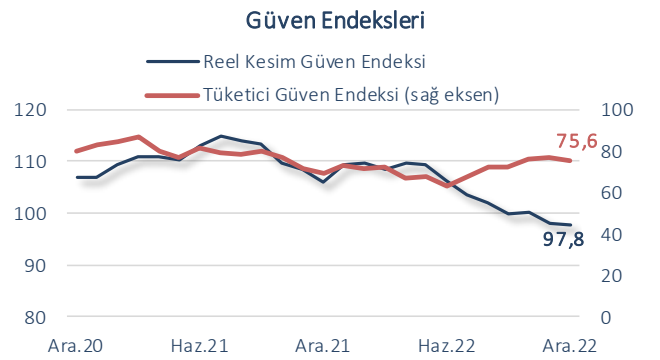
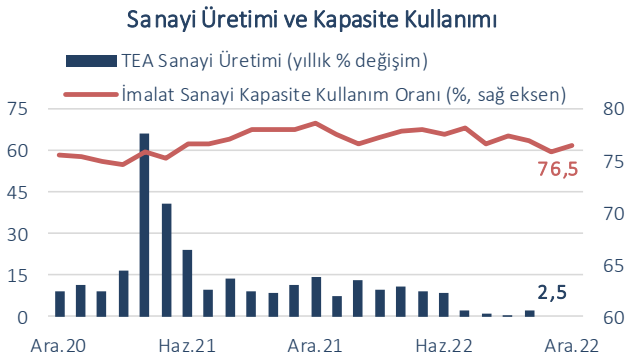
2022'nin son ayında enflasyon gelişmeleri ve enflasyonla mücadele için başlıca merkez bankalarının attıkları adımlar küresel ekonominin gündeminde öne çıkmaya devam etti. Son dönemde bir miktar iyileşme kaydeden enflasyon görünümü paralelinde Fed, ECB ve BoE Aralık ayı toplantılarında sıkılaştırma adımlarını öncekilere kıyasla bir miktar yavaşlatarak politika faizlerinde 50'şer baz puan artırıma gitti. Merkez bankaları yetkililerinin verdikleri mesajlar enflasyonda kalıcı bir düşüş sağlanana dek sıkı duruşun korunacağına işaret ediyor. Söz konusu sıkılaştırmanın başta gelişmiş ekonomiler olmak üzere küresel ölçekte bir resesyona neden olabileceği yönündeki görüşler gündemde kalmaya devam ediyor.

Türkiye'de Aralık ayında imalat PMI sektördeki daralmanın hız kaybetmekle birlikte devam ettiğine işaret ederken, bu dönemde sektörel güven endekslerindeki sınırlı iyileşme dikkat çekti. Enflasyon yüksek baz etkisinin yanı sıra küresel fiyat gelişmelerine bağlı olarak enerji maliyetlerindeki düşüşün etkisiyle Aralık ayında yıllık bazda hızlı geriledi. Öte yandan, ana ihrac pazarlarındaki yavaşlama ihracat hacmi üzerinde baskı yaratırken, imalat sanayiinin performansını sınırlandırıyor. Yeni yılla birlikte asgari ücrette yapılan artış, EYT düzenlemesi, orta gelirliilere yönelik yeni konut kampanyası gibi düzenlemelerin enflasyon, istihdam piyasası ve merkezi yönetim bütçesi üzerindeki etkileri yakından takip edilecek.

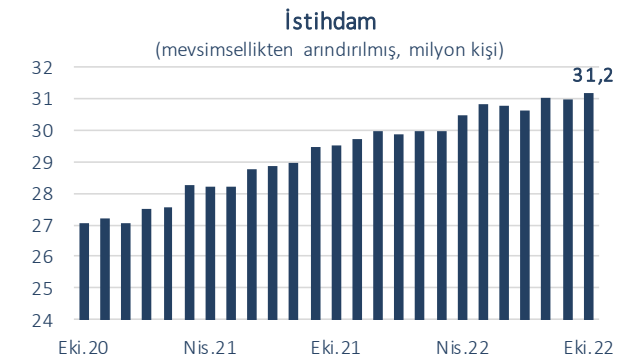
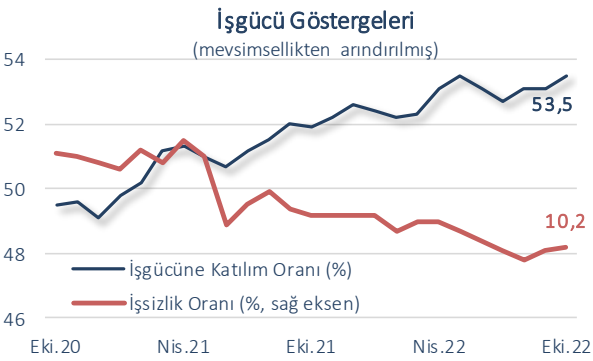
Büyüme

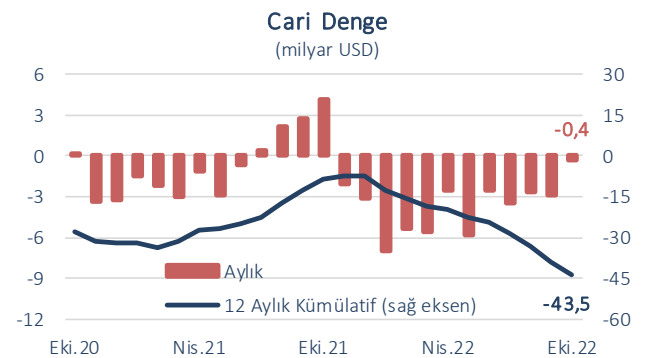
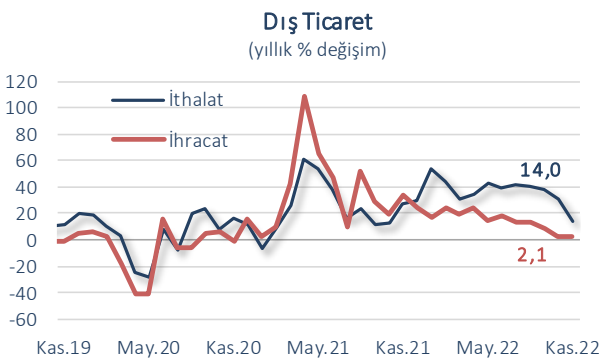
Öncü Göstergeler

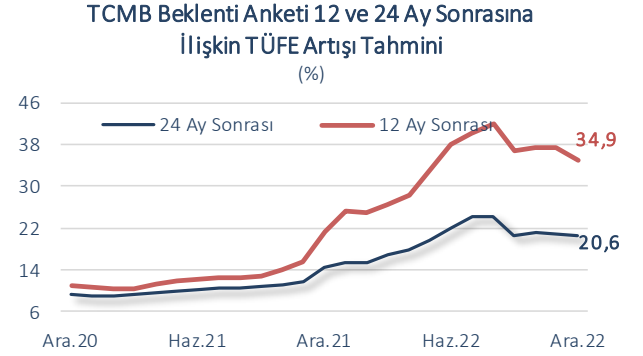
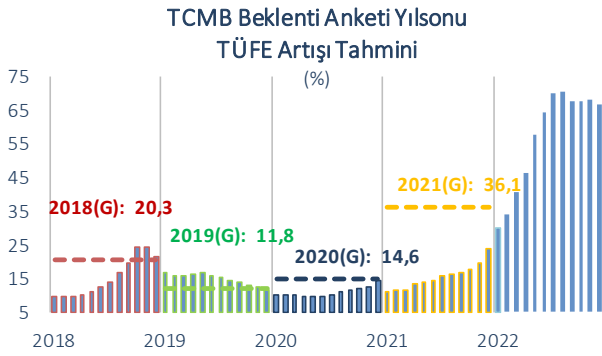
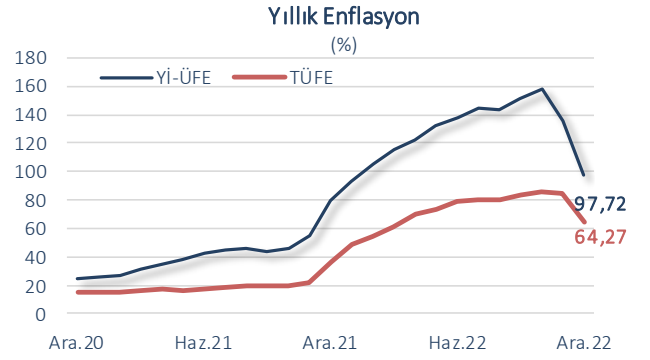
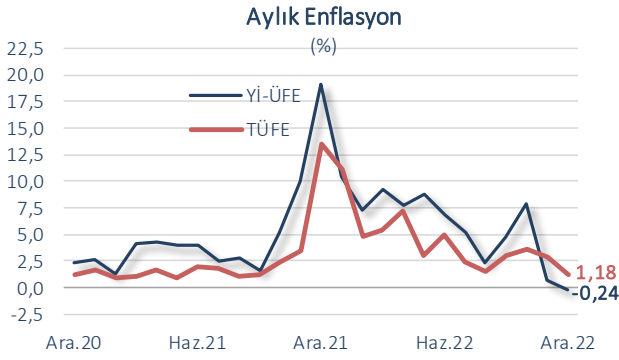
İşgücü Piyasaları

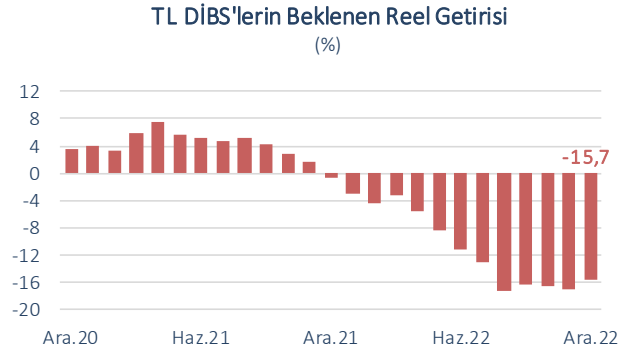
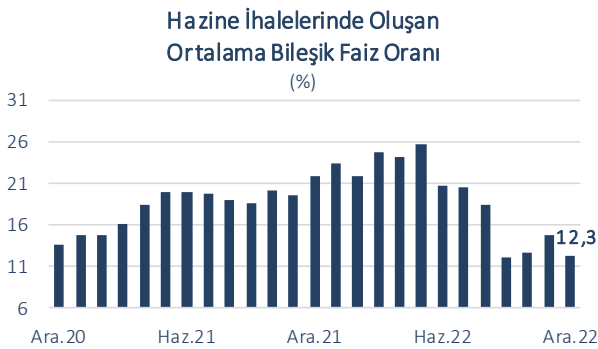
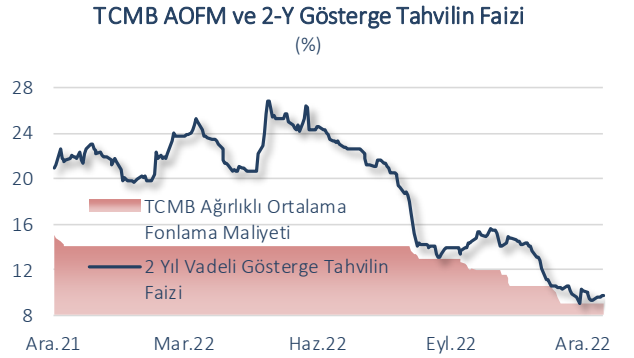
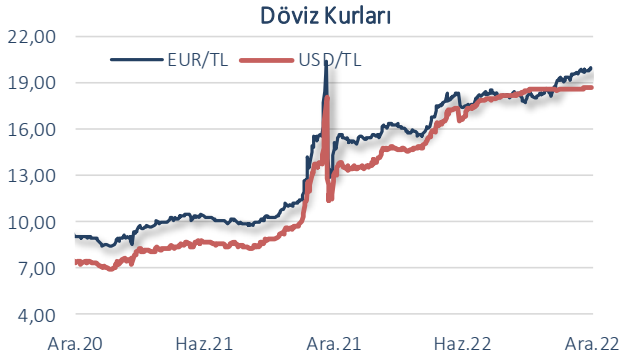
Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Enflasyon Göstergeleri

Döviz ve Tahvil Piyasaları

Türkiye Ekonomisi - Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2017	2018	2019	2020	2021	Ç1-22	Ç2-22	Ç3-22
GSYH (milyar USD)	859	797	760	717	807	181	220	242
GSYH (milyar TL)	3.134	3.759	4.312	5.048	7.249	2.508	3.425	4.258
Büyüme Oranı (%)	7,5	3,0	0,8	1,9	11,4	7,5	7,7	3,9
Enflasyon (%)						Eki.22	Kas.22	Ara.22
TÜFE (yıllık)	11,92	20,30	11,84	14,60	36,08	85,51	84,39	64,27
Yurt İçi ÜFE (yıllık)	15,47	33,64	7,36	25,15	79,89	157,69	136,02	97,72
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri						Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
İşsizlik Oranı (%)	9,9	12,7	13,4	12,8	11,2	9,8	10,1	10,2
İşgücüne Katılım Oranı (%)	52,8	53,2	52,6	49,1	52,6	53,1	53,1	53,5
Döviz Kurları						Eki.22	Kas.22	Ara.22
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	86,3	76,3	76,1	62,0	47,7	55,5	55,7	
USD/TL	3,79	5,32	5,95	7,43	13,28	18,60	18,59	18,72
EUR/TL	4,55	6,08	6,68	9,09	15,10	18,39	19,15	19,98
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	4,17	5,70	6,32	8,26	14,19	18,49	18,87	19,35
Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Eyl.22	Eki.22	Kas.22
İhracat	164,5	177,2	180,8	169,6	225,2	252,5	253,1	253,5
İthalat	238,7	231,2	210,3	219,5	271,4	349,4	356,4	360,2
Dış Ticaret Dengesi	-74,2	-54,0	-29,5	-49,9	-46,2	-97,0	-103,3	-106,6
Karşılama Oranı (%)	68,9	76,6	86,0	77,3	83,0	72,3	71,0	70,4
Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Cari İşlemler Dengesi	-40,0	-20,1	10,8	-31,9	-7,3	-33,4	-39,0	-43,5
Finans Hesabı	-49,7	1,1	5,1	-39,5	-6,0	-22,5	-28,0	-30,9
Doğrudan Yatırımlar (net)	-8,5	-8,9	-6,6	-4,6	-6,9	-7,3	-6,9	-7,3
Portföy Yatırımları (net)	-24,4	0,9	2,8	9,6	-0,8	15,7	20,2	17,7
Diğer Yatırımlar (net)	-8,5	19,4	2,6	-12,6	-21,7	-29,8	-33,1	-36,6
Rezerv Varlıklar (net)	-8,2	-10,4	6,3	-31,9	23,3	-1,0	-8,3	-4,7
Net Hata ve Noksan	-9,7	21,1	-5,8	-7,6	1,4	10,9	11,0	12,6
Cari İşlemler Açığı/GSYH (%)	-4,7	-2,5	1,4	-4,4	-0,9	-	-	-
Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL)						Eyl.22	Eki.22	Kas.22
Harcamalar	678,3	830,8	1.000,0	1.203,7	1.599,6	2.020,8	2.328,2	2.567,6
Faiz Harcamaları	50,2	74,0	99,9	134,0	180,9	207,1	268,3	292,7
Faiz Dışı Harcamalar	628,0	756,8	900,1	1.069,8	1.418,8	1.813,6	2.059,9	2.274,9
Gelirler	630,5	758,0	875,3	1.028,4	1.407,4	1.975,3	2.199,4	2.547,2
Vergi Gelirleri	536,6	621,5	673,9	833,3	1.164,8	1.648,0	1.829,8	2.141,8
Bütçe Dengesi	-47,8	-72,8	-124,7	-175,3	-192,2	-45,5	-128,8	-20,4
Faiz Dışı Denge	8,9	1,1	-24,8	-41,3	-11,4	161,6	139,5	272,2
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-1,5	-1,9	-2,9	-3,5	-2,7	-	-	-
Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL)						Eyl.22	Eki.22	Kas.22
İç Borç Stoku	535,4	586,1	755,1	1.060,4	1.321,2	1.738,3	1.800,5	1.854,1
Dış Borç Stoku	341,0	481,0	574,0	752,5	1.426,5	1.936,5	2.007,3	2.053,7
Toplam Borç Stoku	876,5	1.067,1	1.329,1	1.812,8	2.747,7	3.674,7	3.807,8	3.907,9

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Genel Görünümü

BDDK Tarafından Açıklanan Aylık Bülten Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

(milyar TL)	2017	2018	2019	2020	2021	Eki.22	Kas.22	Değişim ⁽¹⁾
AKTİF TOPLAMI	3.258	3.867	4.491	6.106	9.215	13.453	13.807	49,8
Krediler	2.098	2.394	2.656	3.576	4.901	7.035	7.275	48,4
TP Krediler	1.414	1.439	1.642	2.353	2.832	4.569	4.796	69,3
Pay (%)	67,4	60,1	61,8	65,8	57,8	64,9	65,9	-
YP Krediler	684	956	1.015	1.224	2.069	2.466	2.478	19,8
Pay (%)	32,6	39,9	38,2	34,2	42,2	35,1	34,1	-
Takipteki Alacaklar (brüt)	64,0	96,6	150,8	152,6	160,1	161,1	161,6	0,9
Takipteki Alacaklar Oranı (%)	3,0	3,9	5,3	4,1	3,2	2,2	2,2	-
Menkul Değerler	401	477	660	1.022	1.476	2.218	2.305	56,2
PASİF TOPLAMI	3.258	3.867	4.491	6.106	9.215	13.453	13.807	49,8
Mevduat	1.711	2.036	2.567	3.455	5.303	8.348	8.507	60,4
TP Mevduat	955	1.042	1.259	1.546	1.880	3.951	4.243	125,6
Pay (%)	55,8	51,2	49,0	44,7	35,5	47,3	49,9	-
YP Mevduat	756	994	1.308	1.909	3.423	4.396	4.264	24,6
Pay (%)	44,2	48,8	51,0	55,3	64,5	52,7	50,1	-
İhraç Edilen Menkul Kıymetler	145	174	194	224	310	312	316	2,0
Bankalara Borçlar	475	563	533	658	1.048	1.406	1.398	33,3
Repodan Sağlanan Fonlar	99	97	154	255	587	404	511	-13,0
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	359	421	492	600	714	1.266	1.330	86,2
Net Dönem Kârı/Zararı	48,6	54,1	49,0	58,5	93,0	335,9	389,0	-
RASYOLAR (%)								
Krediler/GSYH	67,0	63,7	61,5	70,9	68,0			
Krediler/Aktifler	64,4	61,9	59,1	58,6	53,2	52,3	52,7	-
Menkul Kıymet/Aktifler	12,3	12,4	14,7	16,7	16,0	16,5	16,7	-
Mevduat/Pasifler	52,5	52,6	57,1	56,6	57,5	62,1	61,6	-
Krediler/Mevduat	122,6	117,6	103,5	103,5	92,4	84,3	85,5	-
Sermaye Yeterliliği	16,9	17,3	18,4	18,7	18,4	19,2	19,3	-

(1) Yılsonuna göre % değişim

Kaynak: BDDK, TÜİK

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.**YASAL UYARI**

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.